

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ, ศึกษาธิการ. (2548). จังหวัด-เขตพื้นที่ [Online]. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษา. Available from http://www/moe.go.th/data_stst/New_zone46.htm [2549, ตุลาคม, 23]
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : พรินทวาทกรฟัก.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. (2543) นโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา. วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 23,3: 42-45
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, (2542). ปฏิรูปการเรียนรู้: ภูมิปัญญาไทย. รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย 16 (พฤศจิกายน).
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2535). ความหมายและขอบข่ายงานวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2537) . แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาชาวบ้านในโรงเรียนสังกัด สปช. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการพัฒนากิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน. (2539). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่แปด (พ.ศ. 2540-2544). มปท. คณะรัฐมนตรี. "นโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทย," (2542, ธันวาคม). รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย. 1(19) : 11.
- จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. (2543). "ท้องถิ่นกับทรัพยากรด้านภูมิปัญญาและวัฒนธรรม." ในรายงานการประชุมผู้ปฏิบัติงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น. พิษณุโลก : เอกสารเผยแพร่ของโครงการท้องถิ่นศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์. ชุมนุมภาษาไทย, บันทึกการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานกระแสพระราชดำริเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทย ในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ 29 กรกฎาคม พระนคร : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542)
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : อลินเพลส.
- ชลทิพย์ เอี่ยมลำอาจ และวิศนีย์ ศิลตระกูล. (2533). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนหน่วยที่ 1-8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชาติณี ศิริพงษ์ไทย. (2548). การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีพื้นบ้านในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ของक्रमมัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐยา ทิพรัตน์. (2543). การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น "หนังตะลุง" ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปะศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ ทองไทย. (2542). สภาพและแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาสังคมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2535). พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ทิตนา แคมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- นันทสาร สีสลับ และคณะ. (2541). แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา : รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- นิตยา บุตรศรี. (2542). การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2536). "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากร." ใน ทิศทางไท. 5: 1-2
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- ประกอบ ใจมั่น. (2539). การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศี สีอำไพ. (2524). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ประกาศี สีอำไพ. (2550). วัฒนธรรมทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2531). การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 22: 10-21
- ประเวศ วะสี. (2533). การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่น" ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.9 จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 10- 12 กรกฎาคม 2533. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ประเวศ วะสี. (2536). การศึกษาของชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ใน ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบทเล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ประสานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, สำนักงาน. (2542). กระบวนการเรียนการสอนแบบเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ใน ปริทัศน์นันททัศนะทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่21. เอกสารทางวิชาการลำดับที่ 1/2542 โครงการพัฒนาหลักสูตรขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมายทางการศึกษานอกโรงเรียน.
- ปราณี บุญชุ่ม. (2546). "ครูภาษาไทยในยุคปฏิรูปการศึกษา". วิชาการ. 6(7) (ก.ค.46). 15-24
- ผะอบ ไปชะกฤษณะ, พ.ต.หญิง คุณหญิง. (2544). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย: การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รวมสาส์น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) . กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชันลิ่ง.
- พนอจิตต์ โกมลวาช. (2536). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2549). วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้วยหลักการสอน3S +I การบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. (2541). "บทบาทของครูภาษาไทยในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น." ครุศาสตร์. 26(2) (พ.ย.40-ก.พ.41). 29-38.
- พวงเล็ก อุดระ. (2539). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีนภา ชุตินบุตร. (2542). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน : รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ.
- มาลินี สวยคำข้าว. (2535). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนีกร หงส์พันธ์. (2546). การผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิถีชีวิตทางสังคม ในการจัดการเรียนการสอน. ใน สุวัฒน์ เอี่ยมอรพรรณ,พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และกมลพร บัณฑิตยานนท์,แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูเพื่อรองรับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู, 99-115. กรุงเทพมหานคร . โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2540). กรุงเทพมหานคร : สวัสดิการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- รัตนะ บัวสนธิ. (2533). บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษากับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (เมษายน-พฤษภาคม)
- รัตนะ บัวสนธิ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น: กรณีศึกษาชุมชนหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). ครุภูมิปัญญาไทยกับรัฐธรรมนูญไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- รัชนีกร หงส์พันธ์. (2546). "การผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิถีชีวิตทางสังคมในการจัดการเรียนการสอน".ในสุวัฒน์ เอี่ยมอรพรรณ พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ กมลพร บัณฑิตยานนท์ (บรรณาธิการ).แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครู เพื่อรองรับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู, 99-115. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิเศษย์ นาสารีย์. (2545). การศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). วิจัยทัศนศึกษาศึกษา. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง ลิมิตเต็ด พาทเนอร์ชิพ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ
- วิชัย ต้นศิริ. (2532). สื่อพื้นบ้านในการศึกษา ใน รวบรวมบทความทางการศึกษานอกโรงเรียน เล่มที่ 9. หน้า 183-188. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา.
- วิชัย ต้นศิริ. (2547). โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสำคัญของการปฏิรูปใน พระราชบัญญัติการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชา ทรวงแสง. (2543). "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏ". วารสารวิชาการราชภัฏกรุงเทพฯ. 6(12): 117-121.
- วิชาการ, กรม. (2539). รายงานการวิจัยเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2540). การวางแผนการเรียนการสอน สื่อ และกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วิชาการ, กรม. (2542). รายงานการวิจัยเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นและการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2544). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิชาการ, กรม. (2544). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิชาการ, กรม. (2545). แผนพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิชาการ, กรม. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- วีรพงษ์ แสง-ชูโต. (2544). การวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีพื้นบ้านในทางวิทยาศาสตร์ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศศิธร ทศเกษร. (2547). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสอนของครูแกนนำในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี : การวิเคราะห์ตามแบบจำลองแอชฮาร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดกำแพงเพชร. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดชัยนาท. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนครนายก. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนครสวรรค์. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดปทุมธานี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดพิจิตร. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดพิษณุโลก. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.

- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดลพบุรี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสิงห์บุรี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสุโขทัย. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดอ่างทอง. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศิลปากร, กรม. (2542). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดอุทัยธานี. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครุสภา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2541). แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ "เพื่อวิถีชีวิตไทยในประชาคมโลก"
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544.
กรุงเทพมหานคร; โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). แผนพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนภาษาไทยและ
การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

- สน วัฒนสิน. (2544). การศึกษำปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาโยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปะศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหมาย สว่างวัฒนารักษ์. (2546). การศึกษำการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2535). หลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2535). ภูมิปัญญาไทย. พัฒนารวมชน. 31: 74 – 88
- สามารถ จันทสุรย์. (2533). ภูมิปัญญาไทย. พัฒนารวมชน. 31(5): 74: 88
- สุจริต เพียรชอบ. (2534). การพัฒนาการสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริต เพียรชอบ. (2539). ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2538). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- สุนน อมรวินวัฒน์. (2537). ทักษะและประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุนน อมรวินวัฒน์. (2544). กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุนน อมรวินวัฒน์ และสมพงษ์ จิตระดับ. (2531). สาระและกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาหลักสูตร และการสอนระดับประถมศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมล ผกามาศ. (2547). สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุมาลี จันทร์ชลอ. (2542). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพมหานคร.
- สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์. (2533). รากฐานแห่งชีวิต วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิหมู่บ้าน.
- เสรี พงศ์พิศ. (2531). คืนสู่รากเหง้า :ทางเลือกและทัศนวิจาร์ณว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เทียนวรรณ.
- อังกูล สมคะเนย์. (2534). เอกสารสัมพันธ์ เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านมิติจรัสแสงต่อการจัดการเรียนการสอนระดับ ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อังกูล สมคะเนย์. (2535). สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง . (2540). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- อารี พุภักดี. (2545). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค :วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เอมอร จังศิริพรปกรณ์. (2550). การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Bosma, Bette Agnes. An Experimental Study to Determine the Feasibility of Using Folk Literature to Teach Select Critical Reading Skills to Sixth Grades. Dissertation Abstracts International 42 (December 1981) : 2588-A.
- Guthrie, Charles Snow. A Study of Kentucky Folklore as a Resource for Hight School English Programs of the State. Dissertation Abstracts International 37 (DMarch 1977) : 5978-A.
- Yamane, T. (1973). Statistic:an introduction anlysis. Tokyo: Aoyama Gaukin University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
รายชื่อโรงเรียนที่ขอทดลองใช้เครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ไชยศิริ ปราโมช ณ ออยุธยา	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต1
3. อาจารย์ ดร. เพลินใจ พฤกษชาติรัตน์	อาจารย์ 3 ระดับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทพศิรินทร์

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ขอทดลองใช้เครื่องมือ

1. โรงเรียนวัดเบญจมบิตร
2. โรงเรียนสตรีวิทยา
3. โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม
4. โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์
5. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ.0512.6(2771)/0903

วันที่ 10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ไพสิริ ปราโมช ณ อยุธยา

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสขันธ์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดีด้านหลักสูตรและการสอน

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0904

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสขันธ์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0905

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร. เพลินใจ พุกษชาติรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสชท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0910

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเบญจมบพิตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน กับครูภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย ได้ทดลอง ใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0909

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสสัทธ์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน กับครูภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย ได้ทดลอง ใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0908

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน กับครูภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย ได้ทดลอง ใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0907

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสสขท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน กับครูภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย ได้ทดลอง ใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0906

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสสทธิ์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน กับครูภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย ได้ทดลอง ใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
และหนังสือขอความร่วมมือ

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละจังหวัด โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนต่างๆ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 252 ฉบับ สามารถจำแนกโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1. โรงเรียนสายปัญญาในพระราชินี
2. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
3. โรงเรียนเทพศิรินทร์
4. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
5. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
6. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์)
7. โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
8. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
9. โรงเรียนโพธิสารพิทยากร
10. โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย
11. โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม
12. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

จังหวัดกำแพงเพชร

1. โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม
2. โรงเรียนคนทีวิทยาคม
3. โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม
4. โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม
5. โรงเรียนวังตะเคียนประชานุสรณ์
6. โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ

จังหวัดชัยนาท

1. โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
2. โรงเรียนวัดสิงห์
3. โรงเรียนสาครพิทยาคม

จังหวัดนครนายก

1. โรงเรียนเมืองนครนายก
2. โรงเรียนนครนายกวิทยาลัย

จังหวัดนครปฐม

1. โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย
2. โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา
3. โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย
4. โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา
5. โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา
6. โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม

จังหวัดนครสวรรค์

1. โรงเรียนนครสวรรค์
2. โรงเรียนสตรีนครสวรรค์
3. โรงเรียนจิระประวัติพิทยาคม
4. โรงเรียนบ้านแก่งศิวิลิตวิทยา
5. โรงเรียนพระบางวิทยา
6. โรงเรียนนวมิทธาตุทิศ มัชฌิม
7. โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ
8. โรงเรียนโกรกพระ

จังหวัดนนทบุรี

1. โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
2. โรงเรียนศรีบุญยานนท์
3. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
4. โรงเรียนปากเกร็ด

จังหวัดปทุมธานี

1. โรงเรียนปทุมวิไล
2. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี
3. โรงเรียนปทุมธานี (นันทมนีบำรุง)
4. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม
5. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
2. โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์
3. โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์
4. โรงเรียนปากกรานพิทยา
5. โรงเรียนบางปะอิน
6. โรงเรียนท่าเรือ(นิตยานุกูล)

จังหวัดพิจิตร

1. โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม
2. โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม
3. โรงเรียนสากเหล็กวิทยา
4. โรงเรียนท่าเสาพิทยาคม
5. โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม
6. โรงเรียนตะพานหิน

จังหวัดพิษณุโลก

1. โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
2. โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
3. โรงเรียนจ่านกร้อง
4. โรงเรียนพิษณุโลกศึกษา
5. โรงเรียนวังน้ำคู้ศึกษา
6. โรงเรียนท่าทองพิทยาคม
7. โรงเรียนบ้านกร่างพิทยาคม

8. โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา
9. โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย พิษณุโลก

จังหวัดเพชรบูรณ์

1. โรงเรียนเพชรพิทยาคม
2. โรงเรียนวิทยานุกูลนารี
3. โรงเรียนวังชมภูพิทยาคม
4. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เพชรบูรณ์
5. โรงเรียนเนินพิทยาคม
6. โรงเรียนเพชรบูรณ์วิทยา
7. โรงเรียนพัชรพิทยาคม
8. โรงเรียนหล่มสักพิทยาคม

จังหวัดลพบุรี

1. โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย
2. โรงเรียนโคกตูมวิทยา
3. โรงเรียนพระนารายณ์
4. โรงเรียนท่าหลวงพิทยาคม
5. โรงเรียนบ้านหมี่
6. โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา

จังหวัดสมุทรปราการ

1. โรงเรียนสมุทรปราการ
2. โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง
3. โรงเรียนวัดทรงธรรม
4. โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรสงคราม

1. โรงเรียนศรัทธาสมุทร
2. โรงเรียนถาวรานุกูล

จังหวัดสมุทรสาคร

1. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
2. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ

จังหวัดสระบุรี

1. โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
2. โรงเรียนบ้านหมอ (พัฒนานุกูล)
3. โรงเรียนเสาไห้ (วิมลวิทยานุกูล)

จังหวัดสิงห์บุรี

1. โรงเรียนหัวไผ่
2. โรงเรียนสิงห์บุรี
3. โรงเรียนบางระจันวิทยา

จังหวัดสุโขทัย

1. โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม
2. โรงเรียนอุดมดรุณี
3. โรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม
4. โรงเรียนยางซ้ายพิทยาคม
5. โรงเรียนลิไทพิทยาคม
6. โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์

จังหวัดสุพรรณบุรี

1. โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม
2. โรงเรียนวัดพระธาตุ
3. โรงเรียนเมืองสุพรรณบุรี
4. โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
5. โรงเรียนสงวนหญิง
6. โรงเรียนดลิ่งชันวิทยา

จังหวัดอ่างทอง

1. โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม
2. โรงเรียนสตรีอ่างทอง
3. โรงเรียนจำปาหล่อพิทยาคม

จังหวัดอุทัยธานี

1. เรียนอุทัยวิทยาคม
2. โรงเรียนหนองเต่าวิทยา
3. โรงเรียนบ้านไร่วิทยา
4. โรงเรียนวังหินวิทยาคม

ที่ ศธ 0512.6(2771)/0911

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

10 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสขันธ์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วย แบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน กับครูภาษาไทย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย ได้ทำการเก็บข้อมูล วิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร 0-2218-2710

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เรื่อง การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง
2. แบบบันทึกการสังเกตการณ์เรียนการสอน เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง
3. แบบสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับครูภาษาไทย)

เรื่อง

การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสชท์ บัณฑิตยานนท์

ผู้วิจัย

นายอดิศรณธ์ เรืองจ้อย

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ติดต่อ 081-285-9277

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

2. แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในเรื่องความหมายของคำที่ใช้ในแบบสอบถาม และส่วนที่เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีจำนวนทั้งหมด 19 หน้า แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียน การสอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนการสอน
- 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
- 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับปัญหา แนวทางแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะ

3. โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถามและตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่าน นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้แล้ว ยังมีคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย โดยใส่ซองที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้ **ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550** จักเป็นพระคุณยิ่ง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ ความสามารถ กิจกรรม ผลงาน ประสบการณ์ ทักษะ ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรสร ปรับปรุง พัฒนา สังคมและถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นเวลานานของผู้คนในท้องถิ่น รวมทั้งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาจากวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิตตลอดจนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยมีการประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่น ทั้งนี้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในเขตภาคกลาง ซึ่งวิเคราะห์จากเอกสารและตำราต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง และปรับจากที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจำแนกไว้ โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. **ประเภทขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา** หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบแผนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาในการดำเนินชีวิต รวมถึงเรื่องของความเชื่อ และเรื่องเกี่ยวกับศาสนาของคนในท้องถิ่น ได้แก่ การไหว้ครู มารยาทไทย การแต่งกาย ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด ประเพณีเกี่ยวกับการบวช ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน ประเพณีเกี่ยวกับการตาย ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีทอดกฐิน/ผ้าป่า ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์ยาม ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง ความเชื่อเกี่ยวกับบาป-บุญ ไบราณอุบาย การทำนายฝัน การนับถือผี การสวดมนต์ไหว้พระ การฟังเทศน์ฟังธรรม การทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา และการอบรมคุณธรรม/จริยธรรม

2. **ประเภทภาษาและวรรณกรรม** หมายถึง การสื่อสารด้วยตัวอักษร ได้แก่ ภาษาถิ่น ภาษาชนต่างกลุ่ม สำนวนท้องถิ่น สุภาษิต คำพังเพย คำผวน วาทกรรม ข่าวสารในท้องถิ่น ปริศนาคำทาย/ผะหมี่ คัมภีร์ไบเบิล จารึกอักษร สมุดข่อย/สมุดไทย จดหมายเหตุ ตำรา นิทานพื้นบ้าน ตำนานพื้นบ้าน ร้อยกรองท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่น และวรรณคดีโบราณ

3. **ประเภทศิลปกรรมและโบราณคดี** หมายถึง ผลงานด้านศิลปะสาขาต่างๆ รวมถึงโบราณวัตถุ และโบราณสถานที่สำคัญในท้องถิ่น ได้แก่ ภาพวาดฝาผนัง ภาพเขียนบนผ้า ลายไทย พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ วัดในท้องถิ่น เรือไทยภาคกลาง หอพระไตรปิฎก พระตำหนัก/พระราชวัง เรือพระราชพิธี งานประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง ตุ๊กตาไทย หัวโขน เครื่องขามสังคโลก เหรียญกษาปณ์ ศิลปิน จารึก หมู่บ้านวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์อุทยานประวัติศาสตร์ และโบราณสถาน

4. **ประเภทการเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ** หมายถึง กิจกรรมการแสดงออกที่สร้างสรรค์ขึ้นจากความต้องการผ่อนคลายอารมณ์ และเพื่อฉลองในเทศกาลต่างๆ ของคนในท้องถิ่น ได้แก่ การละเล่นพื้นบ้านของเด็ก การละเล่นพื้นบ้านของผู้ใหญ่ ของเล่นพื้นบ้าน ศิลปะการต่อสู้แบบไทย กีฬาพื้นบ้าน เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก เพลงประกอบการละเล่นของผู้ใหญ่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน การขับเสภา การเห่เรือ ดนตรีพื้นบ้าน นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน โขน ลิเก หุ่นกระบอก หุ่นละครเล็ก หนังใหญ่ และการท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรม

5. **ประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน** หมายถึง ชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ ประวัตินิรุกษ์/วีรสตรีในท้องถิ่น ประวัตินิทานท้องถิ่น การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การดูแล/ตกแต่งบ้าน การทำอาหาร การถนอมอาหาร การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การนวดแผนไทย การจักสาน การทอผ้าไทย การผลิตทองรูปพรรณ การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำเครื่องมือในการประกอบอาชีพ การประดิษฐ์เครื่องมือแรง การเพาะปลูกพื้นบ้าน การบวชป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การเกษตรแบบผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่ และสิ่งปลูกสร้าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี ปริญญาโท วุฒิการศึกษาอื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ท่านมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกี่ปี

1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 20 ปีขึ้นไป

5. ปัจจุบันท่านสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 3

6. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่

ไม่เคย

เคย

เข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง

เข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง

อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

**ตอนที่ 2 ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง**

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ท่านนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. โปรดพิจารณาว่าในการเรียนการสอนท่าน “ใช้” หรือ “ไม่ใช้” ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่กำหนดให้ และถ้าท่านใช้ ท่านนำไปใช้ในสาระ การเรียนรู้ใด หาก ไม่ได้ใช้ในสาระการเรียนรู้ใดเลย กรุณาระบุว่าท่านได้ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยอื่นใด ในช่อง “อื่นๆ (โปรดระบุ)”

2. กรณีที่ท่านใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทอื่นนอกเหนือจากรายการที่ปรากฏในแบบสอบถาม ขอความกรุณาเขียนประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ท่านใช้ ลงในช่องว่าง “อื่นๆ” ด้านล่างในช่องประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น	การนำไปใช้		สาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					อื่นๆ (โปรดระบุ)
	ใช้	ไม่ใช้	การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม	
1. ประเภทขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา								
♦ การไหว้ครู	✓		✓	✓			✓	
♦ มารยาทไทย	✓				✓		✓	
♦ การแต่งกาย	✓							จัดเป็นกิจกรรมเสริม
♦ ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด		✓						

ตอนที่ 3 การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของท่านในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ท่านสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 รายการ และถ้ามีการปฏิบัติที่นอกเหนือจากนี้ โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. ด้านการวางแผนการสอน

1.1 ท่านมีวิธีการใดในการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- สัมภาษณ์ผู้รู้หรือปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน
- แลกเปลี่ยนความรู้จากครูแกนนำ ครูต้นแบบ และนักวิชาการที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เข้าอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน
- ศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้
- ศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
- ศึกษาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

1.2 ในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท่านได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในกิจกรรมต่อไปนี้หรือไม่

การพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	การปฏิบัติ	
	ใช่	ไม่ใช่
1) การจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น	☐	☐
2) การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค	☐	☐
3) การจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ภาค	☐	☐
4) การจัดทำคำอธิบายรายวิชา	☐	☐
5) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้	☐	☐

1.3 ท่านจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือไม่

- ไม่ทำ (ข้ามไปทำข้อ 1.4)
 ทำ (ทำต่อข้อ 1.3.1)

1.3.1 ท่านมีวิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไร

- วางแผนด้วยตนเอง
 วางแผนร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน
 วางแผนร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน
 วางแผนร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น
 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.4 ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท่านมีวิธีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนอย่างไร

- เตรียมด้วยตนเอง
 เตรียมร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้
 เตรียมร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
 เตรียมร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น
 มอบหมายภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นชิ้นงาน
 บันทึกภาพ/เสียง จากของจริง
 ขอบริจาค/ขอยืมสื่อการเรียนรู้จากหน่วยงานในท้องถิ่น
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.5 ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท่านมีการเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างไร

- ศึกษาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร
 เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ
 เข้ารับฟังการบรรยาย
 ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
 ขอคำปรึกษาจากปราชญ์ท้องถิ่น
 จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตนเอง
 จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้

- จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นใด

- ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- ชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน
- ชั้นสรุปการเรียนรู้
- ชั้นวัดและประเมินผล
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.2 ท่านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เพื่อวัตถุประสงค์ใด

- เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาไทยมากยิ่งขึ้น
- เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตน
- เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติทดลองจากของจริง
- เพื่อให้นักเรียนรัก และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน
- เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.3 ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะใด

- ยกตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการบรรยายเนื้อหาภาษาไทย
- ใช้ผลผลิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน
- ให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ปราชญ์ท้องถิ่นสาธิต
- จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการวิชาภาษาไทยกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- นำนักเรียนไปศึกษาภาคสนามจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
- ให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลจากการไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.4 ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ท่านให้นักเรียนปฏิบัติงานในลักษณะใด

- ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นรายบุคคล
- ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นกลุ่ม
- ให้นักเรียนปฏิบัติเป็นชิ้นงาน
- ให้นักเรียนทำโครงการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

3.1 ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท่านใช้สื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชั้นใด

- ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- ชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน
- ชั้นสรุปการเรียนรู้
- ชั้นวัดและประเมินผล
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3.2 ในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท่านนำมาใช้ เป็นสื่อประเภทใด

☐ เอกสารหรือตำรา	☐ ของจริง
☐ รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด	☐ หุ่นจำลอง
☐ เทปบันทึกเสียง	☐ วีดิทัศน์
☐ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	☐ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
☐ การเชิญวิทยากร เช่น พ่อเพลงแม่เพลงพื้นบ้าน	☐ สไลด์
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

3.3 ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ท่านมีวิธีในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างไร

- ผลิตด้วยตนเอง
- ผลิตร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ผลิตร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น
- จัดซื้อจากงบประมาณที่จัดหามาได้
- ขอบริจาค/ขอยืมจากหน่วยงานในท้องถิ่น

- ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาหรือจัดทำสื่อการเรียนการสอน
- ใช้สื่อที่เป็นผลงานของปราชญ์ท้องถิ่น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

4.1 ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ท่านดำเนินการวัดและประเมินผลเพื่อวัตถุประสงค์ใด

- เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาภาษาไทย
- เพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เพื่อวัดความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทย
- เพื่อวัดและประเมินผลคุณภาพของการปฏิบัติภาระงานชิ้นงาน จากการเรียนรู้ การสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เพื่อวัดเจตคติของนักเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4.2 ท่านดำเนินการวัดและประเมินผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนภาษาไทย ด้วยวิธีการใด

- การถาม-ตอบปากเปล่าระหว่างสอน
- การสัมภาษณ์
- การอภิปราย
- การสังเกต
- การใช้แบบสอบถาม
- การสนทนา
- การให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้า
- การสอบข้อเขียนทั้งปรนัยและอัตนัย
- การประเมินผลตามสภาพจริง
- การใช้แฟ้มสะสมผลงาน
- ให้นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน ,ภาระงาน, โครงงาน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4.3 ท่านใช้เครื่องมือใดในการวัดและประเมินผลการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนภาษาไทย

- แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
- แบบทดสอบต่างๆ ทั้งปรนัยและอัตนัย
- แบบประเมินชิ้นงาน / ผลงาน
- แบบบันทึกผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- แบบวัดเจตคติในการเรียนการสอน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 4 ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของท่านในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ท่านสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 รายการ และถ้ามีการปฏิบัติที่นอกเหนือจากนี้ โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. ด้านการวางแผนการสอน

ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านการวางแผนการสอน หรือไม่

- 1.1 ไม่มีปัญหา (ข้ามไปทำข้อ 2)
- 1.2 มีปัญหา (ทำต่อข้อ 1.2.1 และ 1.2.2)

1.2.1 ท่านประสบปัญหาในเรื่องใด

- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
- ไม่มีเวลาในการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ไม่ได้ติดต่อประสานงานกับปราชญ์ท้องถิ่น
- ขาดงบประมาณสนับสนุนในการเตรียมการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.2.2 ท่านมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร

- ขอคำปรึกษาจากผู้มีประสบการณ์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาหลักสูตร
- ร่วมมือกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
- มอบหมายให้บุคคลที่รู้จักกับปราชญ์ท้องถิ่นช่วยในการติดต่อประสานงาน
- ขอบประมาณจากหน่วยงานเพื่อสนับสนุนในการเตรียมการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือไม่

- 2.1 ไม่มีปัญหา (ข้ามไปทำข้อ 3)
- 2.2 มีปัญหา (ทำต่อข้อ 2.2.1 และ 2.2.2)

2.2.1 ท่านประสบปัญหาในเรื่องใด
☐ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ☐ ไม่มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ☐ ไม่มีการจัดสรรเวลาให้ปราชญ์ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน ☐ ไม่ได้รับการสนับสนุนให้นักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ☐ ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
2.2.2 ท่านมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร
☐ เข้าร่วมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ☐ จัดศูนย์การเรียนรู้ เพื่อศึกษา รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ในโรงเรียน ☐ ติดต่อ ประสานงานกับปราชญ์ท้องถิ่นล่วงหน้า ☐ ขอความร่วมมือจากผู้บริหารในการสนับสนุนให้นักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ☐ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นนอกเวลาเรียน หรือตามเทศกาลต่างๆ ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ท่านมีปัญหากับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน หรือไม่

- 3.1 ไม่มีปัญหา (ข้ามไปทำข้อ 4)
- 3.2 มีปัญหา (ทำต่อข้อ 3.2.1 และ 3.2.2)

3.2.1 ท่านประสบปัญหาในเรื่องใด
☐ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตสื่อ ☐ ขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ☐ จำนวนสื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ☐ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3.2.2 ท่านมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร
☐ เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอน ☐ เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ☐ ขอบริจาค/ขอยืม สื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานต่างๆในท้องถิ่น ☐ ขอบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานต่างๆ ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ.....
 .....

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หรือไม่

- 4.1 ไม่มีปัญหา (ข้ามไปทำข้อเสนอนะ)
- 4.2 มีปัญหา (ทำต่อข้อ 4.2.1 และ 4.2.2)

4.2.1 ท่านประสบปัญหาในเรื่องใด
☐ ไม่มีเอกสาร คู่มือ และระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ ขาดประสบการณ์ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ การวัดและประเมินผลไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4.2.2 ท่านมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร
☐ จัดทำเอกสาร คู่มือ และระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกับครูในกลุ่ม/ต่างกลุ่มสาระ ☐ เข้าอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ☐ ปรึกษาการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลจากผู้ที่มีประสบการณ์ ☐ วางแผนการวัดและประเมินผลร่วมกับครูในกลุ่ม/ต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

แบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอน

เรื่อง การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ชื่อผู้สอน.....

โรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

จำนวนผู้เรียน.....คน นักเรียนชาย.....คน นักเรียนหญิง.....คน

เรื่องที่สอน.....

สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เวลา.....

1. ด้านการเตรียมการสอน

ประเด็นในการ สังเกต	ผลการสังเกต
1) วิธีการศึกษา รวบรวมภูมิปัญญา ท้องถิ่น	....
2) การนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ในการ พัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	....
3) การจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้	....
4) วิธีการเตรียมสื่อ การเรียนการสอน	....
5) การเตรียมการวัด และประเมินผล การเรียนการสอน	....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ประเด็นในการ สังเกต	ผลการสังเกต
1) ประเภทของ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ ครูนำมาใช้ใน การเรียนการสอน	....
2) ครูนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นใด	....
3) วัตถุประสงค์ในการ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ ในการเรียน การสอน	....
4) ลักษณะของการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	....
5) ลักษณะของการ ปฏิบัติงานที่ครู มอบหมายให้นักเรียน	....

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ประเด็นในการ สังเกต	ผลการสังเกต
1) วัดดูประสงคในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	....
2) วิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียน การสอนที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	....
3) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	....

ปัญหา

.....
.....

แนวทางแก้ปัญหา

.....
.....

แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง

คำชี้แจง แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง
แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสำรวจ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อความ หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

1. ชื่อ.....
2. อายุ.....ปี
3. จังหวัด.....
4. ท่านเป็นคนในท้องถิ่น โดยกำเนิด
 ย้ายมาจากหลัง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตภาคกลาง

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละข้อที่ท่านนำมาใช้ในการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ท่านสามารถเลือกตอบ
ได้มากกว่า 1 รายการ และถ้าปรากฏภูมิปัญญาท้องถิ่นนอกเหนือจากนี้ โปรดเติมข้อความลงใน
ช่องว่าง

1. ประเภทขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนา

- ประเพณีเกี่ยวกับการบวช
- ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน
- ประเพณีเกี่ยวกับการตาย
- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีสงกรานต์

- ประเพณีชักพระ
- ประเพณีแห่นางแมว
- ประเพณีวันสารท วันตรุษ
- การทอดกฐิน ทอดผ้าป่า
- งานบุญตามเทศกาล
- การไหว้ครู
- มารยาทไทย
- การแต่งกายของคนไทย
- ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์ยาม
- ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง
- ความเชื่อเกี่ยวกับบาป-บุญ
- การทรงเจ้าเข้าผี
- การนับถือผี
- การสวดมนต์ไหว้พระ
- การตักบาตร
- การฟังธรรม
- อื่นๆ.....

2. ประเภทภาษาและวรรณกรรม

- ภาษาถิ่น
- ภาษาชนต่างกลุ่ม
- หลักภาษาไทย
- ภาษาศาสตร์
- ตัวอักษรไทย
- จันทรลักษณ์ไทย
- โฉวาท
- ใต้วาท
- คำผวน
- สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
- ปริศนาคำทาย

- ละคร
- นิทานพื้นบ้าน
- ตำนานพื้นบ้าน
- นิทานชาดก
- ร้อยกรองท้องถิ่น
- วรรณคดีมรดก
- วรรณกรรมปัจจุบัน
- ตำราต่างๆ เช่น ตำรายา ,แบบเรียน
- จารึกโบราณ
- ถ้อยคำบนศิลาจารึก
- พระไตรปิฎก
- วาทกรรม
- บทสวดต่างๆ
- อื่นๆ.....

3. ประเภทศิลปกรรม และโบราณคดี

- ประติมากรรมเกี่ยวกับพระพุทธรูป
- จิตรกรรมฝาผนัง
- เรือนไทย
- วัดในท้องถิ่น
- ตุ๊กตาไทย เช่น ตุ๊กตาชาววัง
- เครื่องทอง, เครื่องเงิน
- เรือพระราชพิธี เช่น เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์
- หลักศิลาจารึก
- ถ้วยชามสังคโลก
- การทำเครื่องปั้นดินเผา
- หอพระไตรปิฎก
- อนุสาวรีย์
- หมู่บ้านวัฒนธรรม
- พิพิธภัณฑ์

- แม่น้ำ
- อุทยานประวัติศาสตร์
- พระราชวัง
- อื่นๆ.....

4. ประเภทการละเล่น ดนตรี และการพักผ่อนหย่อนใจ

- การละเล่นพื้นบ้าน
- เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก
- การแข่งเรือ
- เพลงกล่อมเด็ก
- เพลงพื้นบ้าน
- การเห่เรือ
- ดนตรีพื้นบ้าน
- การขับเสภา
- มโหรี, ปี่พาทย์
- รำไทย, ฟ้อนรำ
- การเล่นกลองยาว
- หนังใหญ่
- ละครไทย
- โขน
- ลิเก
- ศิลปะการต่อสู้แบบไทย
- ของเล่นพื้นบ้าน
- อื่นๆ.....

5. ประเภทชีวิตความเป็นอยู่ ละวิทยาการ

- การจักสาน
- การทอผ้าไทย
- การก่อสร้าง

- การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค
- การปลูกพืชสมุนไพร
- การนวดแผนไทย
- พุทธศาสตร์พื้นบ้าน
- อาหารไทย
- การถนอมอาหาร
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำประมง
- การทำปุ๋ยหมัก
- การทำนา ทำไร่
- การทำนาเกลือ
- การทำเครื่องปั้นดินเผา
- การผลิตทองรูปพรรณ
- การทำเครื่องมือจับสัตว์น้ำ
- การเกษตรแบบผสมผสาน,เกษตรทฤษฎีใหม่
- การอบรมเลี้ยงดูเด็ก
- ชีวิตประวัติผู้นำท้องถิ่น
- ประวัติวีรบุรุษ,วีรสตรีไทย
- อื่นๆ.....

ภาคผนวก ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเกตการณ์เรียนการสอน
ตารางแสดงรายละเอียดการสังเกตการณ์เรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเกตการเรียนการสอน

ลำดับที่	โรงเรียน	รหัส
1	โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	ภท1
2	โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย	ภท2
3	โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	ภท3
4	โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา	ภท4
5	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม	ภท5

ตารางแสดงรายละเอียดการสังเกตการเรียนการสอน

สังเกต ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา	ระดับชั้น (รหัสครุภาษาไทย)	เรื่องที่สอน
1	3 ธ.ค. 50	13.00-13.50 น.	ม.3 (ภท5)	โคลงสุภาพรัตนฤทมนาคาร
2	4 ธ.ค. 50	10.00-10.50 น.	ม.2 (ภท2)	สุภาพิตพระร่วง
3	10 ธ.ค. 50	10.00-10.50 น.	ม.1 (ภท3)	โคลงโลกนิติ
4	13 ธ.ค. 50	10.00-10.50 น.	ม.3 (ภท4)	รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ ปราบนนทก
5	13 ธ.ค. 50	13.00-13.50 น.	ม.1 (ภท1)	การเขียนเรียงความ
6	17 ธ.ค. 50	13.00-13.50 น.	ม.3 (ภท5)	พระบรมราโชวาท ร. 5
7	18 ธ.ค. 50	10.00-10.50 น.	ม.2 (ภท2)	ภาพย่อโคลงนิราศธาร ทองแดง ตอน พรรณนา สัตว์ในป่า
8	24 ธ.ค. 50	13.00-13.50 น.	ม.1 (ภท3)	พระอภัยมณี ตอนหนีนาง ผีเสื้อ
9	27 ธ.ค. 50	10.00-10.50 น.	ม.3 (ภท4)	ศิลาจารึกหลักที่ 1
10	27 ธ.ค. 50	13.00-13.50 น.	ม.1 (ภท1)	การสรุปความ จับประเด็น สำคัญจากการฟัง การดูสื่อ ต่างๆ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายอดิสรณ์ เรืองจ้อย เกิดวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด นครปฐม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิชาโทบริหาร การศึกษา จากมหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547